

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/135/2022
Identifikačné číslo spisu:	2116215177
Dátum vydania rozhodnutia:	26.07.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:2116215177.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ družstva Bytové družstvo so sídlom v Trnave, Trnava, Ludvika van Beethovena 26, IČO: 00 175 480, 2/ E. Y., narodeného XX. D. XXXX, P., P. XX, 3/ C. Y., narodenej XX. V. XXXX, P., P. XX, 4/ C. T., narodenej X. K. XXXX, P., P. XX, 5/ C. J., narodenej XX. I. XXXX, P., P. XX, 6/ W. Č., narodeného X. S. XXXX, P., P. XX, 7/ R. Č., narodenej X. C. XXXX, P., P. XX, 8/ I. P., narodeného XX. M. XXXX, P., P. XX, 9/ Ľ. P., narodenej XX. V. XXXX, P., P. XX, 10/ R. P., narodenej X. C. XXXX, P., P. XX, 11/ I. C., narodeného XX. M. XXXX, P., P. XX, 12/ I. C., narodenej XX. S. XXXX, P., P. XX, 13/ I. G., narodeného XX. M. XXXX, P., P. XX, 14/ X. G., narodenej X. V. XXXX, P., P. XX, 15/ E. J., narodenej XX. S. XXXX, P., P. XX, 16/ S. C., narodeného XX. S. XXXX, P., P. XX, 17/ Ľ. C., narodenej X. V. XXXX, P., P. XX, 18/ I. C., narodeného XX. S. XXXX, P., P. XX, 19/ I. Y., narodeného XX. C. XXXX, P., P. XX, 20/ Y. Y., narodenej X. S. XXXX, P., P. XX, 21/ D. Š., narodeného X. V. XXXX, P., P. XX, 22/ C.. K. Š., narodenej XX. C. XXXX, P., P. XX, 23/ G. J., narodeného X. C. XXXX, P., P. XX, 24/ C. J., narodenej X. C. XXXX, P., P. XX, 25/ I. Š., narodeného XX. C. XXXX, P., P. XX, 26/ R. Š., narodenej XX. S. XXXX, P., P. XX, 27/ C. Y., narodeného XX. V. XXXX, P., P. XX, 28/ C. Y., narodenej XX. S. XXXX, P., P. XX, 29/ X. G., narodenej XX. M. XXXX, P., P. XX, všetkých právne zastúpených advokátskou kanceláriou UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s. r. o., Bratislava - mestská časť Ružinov, Mliekárenská 2, IČO: 36 662 291, proti žalovanej akciovej spoločnosti Prima banka Slovensko, a.s., Žilina, Hodžova 11, IČO: 31 575 951, zastúpenej advokátskou kanceláriou SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, o vydanie bezdôvodného obohatenia, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 11C/51/2017, o dovolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 26. januára 2022 sp. zn. 24Co/7/2021, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalovanej priznáva voči žalobcovi 1/ náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 3. septembra 2020 č. k.

11C/51/2017-502 výrokom I. konanie v časti o zaplatenie sumy 747,27 eura zastavil, výrokom II. žalobu vo zvyšnej časti zamietol a výrokom III. žalovanej priznal voči žalobcom 1/ až 29/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

1.1. Medzi stranami nebolo sporné, že vlastníci bytov v bytovom dome na ul. Tehelná 30 v Trnave - klienti, zastúpení žalobcom 1/ (v zastúpení W. V. M., prokuristom) - správcom, a žalovaná ako banka (pôvodne ešte ako Dexia banka Slovensko a.s.) uzavreli 23. mája 2008 zmluvu o termínovanom úvere č. 06/034/08, na základe ktorej sa žalovaná zaviazala poskytnúť klientovi úver vo výške 3 765 861 Sk za účelom zateplenia, rekonštrukcie výťahu bytového domu. Žalobcovia sa v konaní domáhali vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť tým, že žalovaná zvýšila od 1. júla 2011 úrokové rozpätie z 0,90% p.a. na 2,50% p.a., a to podľa žalobcov na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Suma bezdôvodného obohatenia mala predstavovať spolu sumu 10 228,18 eura, z toho suma 7 222,87 eura ako bezdôvodné obohatenie za obdobie od 20. júla 2011 do 30. júna 2016, suma 1 919,39 eura ako bezdôvodné obohatenie za obdobie od 1. júla 2016 do 22. júna 2018 a suma 1 085,92 eura ako bezdôvodné obohatenie za obdobie od 1. júla 2018 do 31. januára 2020. Nebolo pritom sporným, že úver bol splácaný v zmysle prehľadu splátok úveru na č. I. 370, resp. č. I. 379 spisu. Žalobcovia v konaní svoj nárok odôvodnili tým, že žalovaná získala bezdôvodné obohatenie plnením na základe neplatného ustanovenia bodu 5.5. zmluvy, ktoré je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, a to s poukazom na stanovisko Národnej banky Slovenska z 28. apríla 2016 a rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 7Co/563/2015 z 10. februára 2016. Vlastníci bytov uzatvorili s bytovým družstvom v zmysle § 8a zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“) zmluvu o výkone správy, predmetom ktorej bolo obstarávanie služieb a tovaru, ktorými správca zabezpečuje pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome činnosti uvedené v zákone č. 182/1993 Z. z.. Uzatvorením úverovej zmluvy týkajúcej sa bytového domu preto práva a povinnosti z právneho úkonu vznikli priamo vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome.

1.2. Úročenie úveru bolo dojednané v bode 2.2.4. zmluvy, keď celková revizibilná úroková sadzba je hodnota 6 mesačného BRIBOR plus úrokové rozpätie 0,9% p.a.. V bode 5.5. zmluvy je obsiahnuté dojednanie o tom, že banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta stanoveného bankou, alebo so zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi klientovi. Z Dodatku č. 1 k Zmluve o termínovanom úvere č. 06/034/08 z 15. júla 2008 (č. I. 36 spisu) vyplýva, že sa ním navýšila výška pôvodného úveru o 218 614,- Sk a zvýšila sa výška splátky. Z listu Dexia banka Slovensko a.s. z 8. júna 2011 (č. I. 35 spisu) adresovaného správcovi vyplýva, že ním banka oznamuje správcovi, že na základe predchádzajúcich spoločných rokovaní k problematike zvýšenia úrokového rozpätia podľa bodu 5.5. úverovej zmluvy č. 06/034/08 sa dňom 1. júla 2011 mení úrokové rozpätie predmetného úveru na 2,50 % p.a., s tým, že celková úroková sadzba bude predstavovať hodnotu 6 mesačného EURIBORU + 2,50 % p.a..

1.3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 488, § 489 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“ alebo „Občiansky zákonník“), § 497, § 502 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „ObZ“), § 1 ods. 2 písm. a/, § 2 písm. a/, b/ zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere, § 24a zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 52 ods. 1 až 4 OZ, § 53 ods. 1 až 3 OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 53 ods. 4 písm. i/, ods. 5, ods. 12 OZ, § 53a ods. 1 OZ v znení účinnom od 1. marca 2010, § 451 ods. 1, 2 OZ, § 8b ods. 1 veta prvá zákona č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom do 31. októbra 2018, § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom od 1. novembra 2018, § 8b ods. 3 zákon č. 182/1993 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 290, § 298 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“). Dospel k záveru, že

právny vzťah založený zmluvou o úvere je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a je nevyhnutné posudzovať ho nielen podľa príslušných ustanovení ObZ (§ 497 a nasl.), ale aj právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (§ 52 a nasl. OZ). Znenie bodu 5.5. zmluvy o úvere považoval za určité a zrozumiteľné, teda v tomto smere za platne dojednané (§ 37 ods. 1 OZ a contrario). Zo znenia bodu 5.5. zmluvy za použitia interpretačných pravidiel v § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka mu vyplynulo, že žalovaná je oprávnená jednostranne zmeniť úrokovú sadzbu, ak dôjde k zmene miery rizika klienta, pričom zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta alebo so zmenou rizikovej váhy klienta. Z výsluchu svedkov mal súd prvej inštancie za preukázané, že za účelom uzatvorenia zmluvy o úvere prebehol vždy riadny kontraktálny proces, pripomienkovanie zmluvy sa zo strany správcu udialo za pomoci právnik, pričom po kontraktálnom procese nezostalo žiadne ustanovenie zmluvy neurčité. Spotrebiteľia mali prostredníctvom správcu možnosť zmluvné podmienky si dohodnúť, zmluvné podmienky tak boli individuálne dojednané, a preto žiadnu z nich (a teda ani bod 5.5. zmluvy) nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Svoje závery doplnil konštatovaním, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde ani vtedy, ak ide o cenu plnenia, pričom v prípade úroku možno hovoriť o cene plnenia.

1.4. Bod 5.5. zmluvy tak nebolo podľa názoru súdu prvej inštancie možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku, preto ani nebolo možné dospieť k záveru, že by žalovaná prijala bezdôvodné obohatenie na úkor vlastníkov bytov, pretože jej bolo plnené na základe platného ustanovenia. Z uvedeného dôvodu súd žalobu vo výroku II. rozsudku zamietol. Ďalej uviedol, že pre splnenie aktívnej vecnej legitímácie bolo potrebné, aby ako žalobcovia vystupovali všetci aktuálni vlastníci bytov, keďže na týchto (v prípade prevodu alebo prechodu vlastníckeho práva k bytu) prešlo právo pôvodného vlastníka na vydanie prípadného bezdôvodného obohatenia, ktoré patrí do fondu prevádzky, údržby a opráv. Keďže žalobcami neboli všetci vlastníci bytov v bytovom dome (tvoriaci nútené spoločenstvo), hoci suma bezdôvodného obohatenia by v prípade úspechu v konaní patrila do fondu prevádzky, údržby a opráv (na tvorbe ktorého sa podieľajú všetci vlastníci bytov), aj z tohto dôvodu bolo potrebné žalobu zamietnuť [§ 78 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“)]. Nakoľko súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaná sa bezdôvodne neobohatila, uviedol, že by bolo nadbytočné podrobne sa zaoberať otázkou premlčania nároku a vznesenou námietkou premlčania, keďže žalobcom voči žalovanej žiaden nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nevznikol. Keďže súd prvej inštancie dospel k záveru, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku v bode 5.5. zmluvy nejde, nevyslovil jej neplatnosť. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 256 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, keď žalobcovia procesne zavinili zastavenie konania v časti istiny 747,27 eura (zobrali v tejto časti žalobu bez zavinenia žalovanej späť), pričom vo zvyšnej časti bola žalovaná úspešná.

Rozhodnutie odvolacieho súdu

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcov proti výroku II. a III. rozsudku súdu prvej inštancie rozsudkom z 26. januára 2022 sp. zn. 24Co/7/2021 rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch II. a III. potvrdil a žalovanej priznal voči žalobcom nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

2.1. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd uviedol, že dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo vzťahu k žalobcami namietaným skutočnostiam vyčerpávajúco, správne skutkovo a právne odôvodnené a zodpovedá všetkým požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia. Podľa odvolacieho súdu súd prvej inštancie riadne vyhodnotil výsledky vykonaného dokazovania a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožnil. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj veľmi podrobne a presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané žalobcami v odvolaní nemali za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s úvahou súdu prvej inštancie.

2.2. Zhodne so súdom prvej inštancie odvolací súd konštatoval, že pre posúdenie opodstatnenosti

požiadavky žalobcov na zaplatenie bezdôvodného obohatenia bolo rozhodujúcim zistenie, či ustanovenie bodu 5.5. zmluvy o termínovanom úvere je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Odvolací súd považoval závery súdu prvej inštancie o otázke individuálneho dojednanja tejto zmluvnej podmienky za dostatočné. Uviedol, že výpovede svedkov W.. T. a W.. M. potvrdzujú zistenia, že správca bytov a nebytových priestorov rokoval s bankou pred uzavretím zmluvy o termínovanom úvere, zmluva o termínovanom úvere mu bola predložená na preštudovanie, mal možnosť predniesť pripomienky k zmluve o termínovanom úvere, pričom zmluva o termínovanom úvere bola pred jej podpisom predložená na preštudovanie jeho právnikovi a na obsahu zmluvy o termínovanom úvere sa zmluvné strany dohodli. Hodnotenie týchto svedeckých výpovedí vykonaných súdom prvej inštancie bolo primerané a samotná skutočnosť, že ide o bývalých zamestnancov zmluvných strán zmluvy o termínovanom úvere, nemohla podľa odvolacieho súdu mať za následok hodnotenie ich výpovedí ako nevierohodných, resp. účelových. Z tvrdenia žalobcov ani len nevyplyvalo, v čom by sa mohli uvedení svedkovia navzájom poškodiť, nakoľko predmet sporu sa netýka žiadnych ich osobných záležitostí a vypovedali o dávnych skutočnostiach súvisiacich s výkonom ich povolania. Súd prvej inštancie pri hodnotení výpovede svedkov kládol dôraz na okolnosť, ako boli svedkovia W.. T. a W.. M. zúčastnení skutočností, o ktorých vypovedali, vo väzbe na vzájomnú súvislosť udalostí, na poznatky získané na základe hodnotenia iných dôkazov a až po celkovom posúdení vyslovil záver o ich pravdivosti vo vzťahu k preukazovaným skutočnostiam, pričom súd prvej inštancie tieto svedecké výpovede nevyhodnocoval izolovane, ale vo vzájomnej súvislosti s ostatnými dôkazmi vykonanými v prejednávanej sporovej veci. Z uvedených dôvodov odvolací súd neprihliadol k námietke žalobcov o účelovosti svedeckých výpovedí W.. T. a W.. M., ktoré bez pochybností potvrdzovali individuálne dojednanie zmluvy o termínovanom úvere.

2.3. Odvolací súd konštatoval, že v konaní pred súdom prvej inštancie nedošlo ani k porušeniu princípu rovnosti sporových strán v neprospech žalobcov. V postupe súdu prvej inštancie pri vytváraní skutkového základu neboli zistené žiadne pochybenia súdu prvej inštancie, žalobcom bolo počas celého konania pred súdom prvej inštancie daná reálna možnosť využiť ich procesné práva predložiť argumenty a reagovať na protiargumenty protistrany, vyjadriť sa k vykonaným dôkazom za podmienok, ktoré ich podstatne neznevýhodňujú vo vzťahu k žalovanej a tiež im bol poskytnutý rovnaký priestor v konaní navrhnúť a predložiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a vyjadriť sa k dôkazom navrhnutým protistranou. Porušenie zásady rovnosti nebolo možné vyvodiť zo skutočnosti, že súd prvej inštancie skúmal znenie bodu 5.5. zmluvy o termínovanom úvere z hľadiska určitosti a zrozumiteľnosti v zmysle ustanovenia § 37 ods. 1 OZ, keďže ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu prihliada súd i bez návrhu, t. j. z úradnej povinnosti, a to dokonca bez toho, aby vyčkával na zodpovedajúcu procesnú iniciatívu strán sporu. Odvolací súd posúdil za neopodstatnené i odvolacie námietky žalobcov o nesprávnom procesnom postupe zákonnej sudkyne. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalobcov o upretí ich práva domáhať sa súdnej ochrany tým, že súd prvej inštancie mal po novele zákona č. 283/2018 Z. z. o návrhu na zmenu účastníkov vyhovieť, odvolací súd o. i. uviedol, že uvedená novela zákona č. 182/1993 Z. z. zmenila spôsob konania správcu (zastupuje a koná vo vlastnom mene na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome), avšak nevylučuje, že aj samotní vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome si uplatnia svoje práva na súde. Preto aj odvolací súd v uznesení č. k. 23Co/132/2018-313 z 27. mája 2019 (ktorým odvolací súd zamietol návrh žalobcov 2/ až 29/, aby do konania na ich miesto nastúpil žalobca 1/) poučil žalobcov 2/ až 29/ o možnosti zobrať žalobu späť. Odvolací súd nevezhliadol v konaní ani žalobcami namietané vady v zmysle § 365 ods. 1 písm. d/ CSP. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. g/ CSP odvolací súd uviedol, že neboli splnené zákonom predpísané predpoklady pre úspešné uplatnenie novôt v odvolacom konaní, preto odvolací súd na návrhy na doplnenie dokazovania nemohol prihliadnuť. Vychádzal preto len z výsledkov z dokazovania vykonaného v konaní pred súdom prvej inštancie.

2.4. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku ďalej poukázal, že ust. bodu 5.5. zmluvy bolo dojednané určito a zrozumiteľne, na čom nič nemení ani možnosť veriteľa zmeniť úrokovú sadzbu v nadväznosti na zmenu ratingu klienta, ktorý si stanovuje banka (veriteľ), alebo v nadväznosti na zmenu rizikovej váhy klienta, ktoré sa určuje podľa pravidiel stanovených Národnou bankou Slovenska, keďže v prejednávanej veci je jednoznačné, kedy môže banka (veriteľ) pristúpiť k zmene úrokovej sadzby (nadol alebo nahor). Na tomto závere nemohla nič zmeniť ani proklamácia žalobcov v konaní pred súdom prvej inštancie (viac ako osem rokov od uzavretia zmluvy o termínovanom úvere) o ich dodatočnej

nevedomosti o určiteľnosti právneho úkonu. V čase podpisu zmluvy o termínovanom úvere bol predmet zmluvy dostatočne špecifikovaný tak, aby sa dal považovať za dostatočne určitý, a preto odvolací súd považoval záver súdu prvej inštancie, ktorý prijal pri posúdení platnosti zmluvy o termínovanom úvere, za správny a v plnej miere naň odkázal. Pokiaľ žalobcovia nesúhlasili ani so záverom súdu prvej inštancie, že vlastníci bytov tvoria nerozlučné spoločenstvo, odvolací súd poukázal na rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 428/2019 a sp. zn. II. ÚS 302/2019. Uviedol, že pokiaľ si žalobcovia zvolili spôsob uplatnenia svojich nárokov v prejednávanej veci tak, že ako žalobcovia budú vystupovať jednotliví vlastníci bytov (čo právna úprava nevylučuje), musia znášať aj dôsledky spojené s neúspechom spoločnej žaloby. Odvolací súd sa plne stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o nútenom spoločenstve žalobcov vzhľadom na hmotnoprávny charakter vzťahu. Uviedol, že aktívna vecná legitímácia všetkých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome vyplýva nielen z predchádzajúcej právnej úpravy, ale aj aktuálnej právnej úpravy vlastníkov bytov (§ 3 zákona č. 182/1993 Z. z.), správca vždy bol a je len zástupcom. V danom prípade žalobcami neboli v čase vydania rozsudku súdu prvej inštancie všetci aktuálni vlastníci bytov v bytovom dome, ktorých sa týka skutkový a právny základ sporu, a preto opodstatnene súd prvej inštancie žalobu aj z toho dôvodu (pre nedostatok aktívnej legitímácie v spore) zamietol. Podľa odvolacieho súdu aj výsledky dôkaznej verifikácie všetkých právne relevantných dôkazných prostriedkov, ktoré boli potrebné k zisteniu skutkového stavu a vyplývajú z obsahu spisu, viedli k záveru o neopodstatnenosti nároku žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia. Uviedol, že ak súd prvej inštancie dospel k záveru, že posudzovaná zmluvná podmienka nie je neprijateľná, nemohol potom vysloviť jej neprijateľnosť, preto odvolací súd námietku žalobcov, že sa súd prvej inštancie nezaoberal ich návrhom na vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v bode 5.5. zmluvy posúdil ako nedôvodnú. Ako irelevantné posúdil odvolacie námietky žalobcov vo vzťahu k plynutiu premĺčacej doby. Pre absenciu výnimočných okolností odvolací súd považoval za nedôvodnú aj žiadosť žalobcov na aplikáciu ustanovenia § 257 CSP. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 396 ods. 1 CSP.

Dovolanie a argumentácia procesných strán

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca 1/ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z ust. § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a aby žalobcom priznal náhradu trov konania.

3.1. Žalobca 1/ v dovolaní namietal, že napádaný rozsudok je nepreskúmateľný, vykazuje znaky svojvoľnosti a arbitrárnosti, nie je v súlade s platnou právnou úpravou, popiera zmysel interpretovaných a aplikovaných právnych noriem a neobsahuje dostatočne náležité a zrozumiteľné vysvetlenie prípadu. Odvolací súd sa nevysporiadal so zásadnou argumentáciou žalobcov obsiahnutou v odvolaní, rozhodnutie je arbitrárne, vnútorne protirečivé a založené na extrémne nespravodlivom výklade zákona. Dovolateľ namietal, že odvolací súd nevykonával právne posúdenie určiteľnosti a zrozumiteľnosti ustanovenia bodu 5.5. zmluvy a v bode 41. odôvodnenia rozsudku iba poukázal na argumentáciu súdu prvej inštancie. Súdy opomenuli vykonať právne posúdenie textu bodu 5.5. zmluvy a zaoberali sa okolnosťami odlišnými od jeho znenia, teda súdy nesprávne procesne postupovali, ak sa nezaoberali obsahom, právnym významom a výkladom textu neprijateľnej zmluvnej podmienky. Súdy tak postupovali v rozpore s platnou legislatívou [§ 37 ods. 1 OZ v spojení s § 54 ods. 1 písm. b/ OZ, článok 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS] a judikatúrou Súdneho dvora Európskej únie (C-92/11, C-26/13). Dovolateľ ďalej namietal, že súdy nelogicky, nepresvedčivo, ale najmä nedostatočne odôvodnili, ako dospeli na základe vykonaného dokazovania k záveru, že žalovaná preukázala individuálne dojednanie zmluvy, pretože svedok W.. M. sa ani raz nevyjadril konkrétne k zmluve č. 06/034/08 z 23. mája 2008. Súd venoval veľa času kontraktácnemu procesu medzi správcou a bankou, a proces dokazovania individuálneho dojednávania viedol nesprávne, zaujato, v prospech žalovaného, v rozpore s § 53 ods. 3 OZ. Vôbec sa nezaoberal tým, či spotrebitelia mali možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy so zmluvnými ustanoveniami, a či mali možnosť ovplyvniť obsah zmluvných ustanovení. Aj napriek tomu, že žalovaná nikdy neprodukovala žiaden dôkaz, nenavrhol preukazovanie individuálneho dojednávania so spotrebiteľmi v zmysle § 53 ods. 3 OZ, súd zamietol žalobu z dôvodu „preukázania“ individuálneho dojednávania. Súd

neprípustne a bez opory v OZ preklenul nedostatok individuálneho dojednávania spotrebiteľmi cez priebeh „kontraktačného procesu“ medzi zamestnancom banky a zástupcom správcu (prokuristom). Z ustanovení OZ je pritom evidentné, že individuálne dojednanie musí prebiehať medzi dodávateľom a spotrebiteľom, a zároveň dodávateľ musí produkovať dôkazy o tom, že skutočne došlo k individuálnemu dojednaniu pri konkrétnej zmluve, ktorá je predmetom súdneho konania. Súd z vykonaného dokazovania vyabstrahoval skutkový stav ohľadom „individuálneho dojednávania“ a „oprávnenosti zvýšenia úrokového rozpätia“ podľa bodu 5.5. takým spôsobom, že jeho závery nie sú v súlade s vykonaným dokazovaním, ale v príkrom rozpore so skutočnosťami, ktoré z dokazovania vyplynuli. Súd prvej inštancie v rozpore s § 53a ods. 1 OZ úplne odignoroval zákonný zákaz aplikácie a povinnosť zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky alebo podmienky s rovnakým významom žalovanou v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Súd ani v súlade s § 298 ods. 1 CSP nevyslovil, že zmluvná podmienka používaná žalovanou v spotrebiteľskej zmluve pod bodom 5.5. je neprijateľná. Súd sa osobitne nezaoberal ani aplikáciou § 39 OZ, hoci tak podľa dovolateľa urobiť mali. Dovolateľ tiež argumentoval, že oznámenie o zvýšení úrokového rozpätia neobsahovalo žiaden dôvod, teda spotrebiteľia nemohli zistiť, či existoval aprobeovaný dôvod zmeny úrokového rozpätia v zmysle zmenovej klauzuly v bode 5.5. zmluvy. Poukazoval, že podľa súdu prvej inštancie oprávnenosť aplikácie zmenovej klauzuly preukázali výpovede svedka W.. T. a odvolací súd k tejto otázke nezaujal žiaden právny záver a nezaoberal sa ani vyhodnotením správnosti postupu súdu prvej inštancie. Dovolacia argumentácia žalobcu 1/ vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP ďalej smerovala k tomu, že súdy nesprávne právne posúdili otázku núteného spoločenstva žalobcov. Napokon, súdy podľa dovolateľa vychádzali z nesprávneho predmetu konania.

3.2. Dovolateľ k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP uviedol, že závery súdov, že úrok z úveru predstavuje cenu plnenia, v dôsledku čoho neprichádzalo do úvahy posudzovanie bodu 5.5. zmluvy ako prípadne neprijateľnej zmluvnej podmienky, sú nesprávne. Súd nesprávne vyhodnotil, že zmluvné podmienky (vrátane bodu 5.5. zmluvy) boli individuálne dojednané. Podľa žalobcu 1/ sa nemožno stotožniť ani so závermi súdov nižšej inštancie, že dôvody jednostrannej zmeny úrokovej sadzby v zmluvnom ustanovení bodu 5.5. boli dohodnuté zrozumiteľne a určito, prečo nebolo možné dojednanie v bode 5.5. posúdiť ako neprijateľné z pohľadu ustanovenia § 53 ods. 4 písm. i/ OZ. Pokiaľ súdy dospeli k záverom, že ustanovenie bodu 5.5. zmluvy umožňuje zmenu úrokovej sadzby nielen v neprospech spotrebiteľa (teda sadzbu zvýšiť), ale aj v prospech spotrebiteľa (teda sadzbu znížiť), a teda nemôže spôsobiť značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán iba v neprospech spotrebiteľa, aj tieto považoval dovolateľ za nesprávne. Namietal, že v konaní prichádzala do úvahy aplikácia § 53a ods. 1 OZ. Žalobca 1/ dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP vymedzil nasledovnými otázkami: 1/ „Je možné individuálne dojsť v zmysle § 53 ods. 2 OZ zmluvné ustanovenia s inou osobou ako spotrebiteľom?“; 2/ Sú podmienky uvedené v § 53 ods. 4 písm. a) až w) OZ spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ak sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny a sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak sú individuálne dojednané, považované za neprijateľné a teda neplatné podľa § 53 ods. 5 OZ, alebo sa na ne vzťahuje režim druhej vety § 53 ods. 1 OZ?; 3/ Aké sú výnimky aplikácie § 53a ods. 1 OZ na posudzované neprijateľné zmluvné podmienky; patria medzi ne „iné skutkové okolnosti“, „netotožnosť“, prípadne iné zákonné výnimky?; 4/ Je možné značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v zmysle citovaného ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka hodnotiť podľa súdom hypoteticky nastolenej otázky, že by dodávateľ mohol na základe takto formulovaného ustanovenia aj znížiť úrokovú sadzbu, pričom však nikdy k zníženiu nedošlo?“.

4. Žalovaná v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalobcu 1/ navrhla, aby dovolací súd dovolanie odmietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Rozhodnutie odvolacieho súdu považovala za dostatočne odôvodnené a vecne správne, odvolací súd sa podľa nej nedopustil odmietnutia spravodlivosti. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP uviedla, že odvolací súd žalobcom vymedzené otázky vôbec neriešil (čo mal potvrdiť aj samotný žalobca) a dovolací dôvod nebol špecifikovaný v súlade s § 432 ods. 2 CSP.

Posúdenie veci dovolacím súdom

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu - žalobca 1/, v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, zastúpená v súlade s § 429 ods. 1 CSP, skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Z hľadiska ústavného aspektu treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namiesto je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

10. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

11. Dovolací súd považuje za prospešné opakovane pripomínať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie, nie je súdom skutkovým. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), avšak len pri dovolacom dôvode (vade zmätočnosti) v zmysle § 420 písm. f/ CSP, nie pri dovolacom dôvode v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

12. V dôsledku spomenutej viazanosti (§ 440 CSP) dovolací súd neprejednáva (ex officio) dovolanie nad rozsah, ktorým dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatnený dovolací dôvod; ide o posilnenie dispozičného princípu v dovolacom konaní (deetatizáciu dovolania), pri plnom rešpektovaní autonómie a zodpovednosti dovolateľa, pri rozhodovaní o tom, či podá dovolanie, aký dovolací dôvod uplatní a akým spôsobom ho vymedzí. S tým súvisí aj procesná pasivita dovolacieho súdu, ktorý pri prípadných vadách dovolania tieto pri riadnom zastúpení dovolateľa nenapráva.

13. Dovolací súd opakovane, aj v súlade so závermi ústavného súdu konštatuje, že dovolacie konanie má povahu typického „advokátskeho procesu“, a to nielen vzhľadom na znenie CSP. Spracovaniu dovolania a celkovej kvalite zastupovania dovolateľa musí advokát, dovolateľ, ktorý má vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa, ale aj zamestnanec dovolateľa, ktorý je právnickou osobou, nevyhnutne venovať zvýšenú pozornosť. Dovolací proces je v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou podstatne rigoróznejší a odborne náročnejší. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je teda podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

14. Žalobca 1/ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval v prvom rade z ust. § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

16. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

16.1. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej voľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

16.2. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto cez prizmu v dovolaní uplatnených dovolacích námietok skúmal, či došlo k dovolateľom namietanej procesnej vade.

17. Žalobca 1/ namietanú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP oprel o tvrdenie, že

rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, vykazujúce prvky svojvôle a arbitrárnosti. Argumentoval nesprávnym právnym posúdením vecí vrátane nesprávneho posúdenia núteného spoločenstva žalobcov a namietal tiež vady v dokazovaní. Porušenie práva na spravodlivý proces vyvodzoval zo skutočnosti, že sudy odignorovali aplikáciu § 53a OZ, §305 a § 298 ods. 1 CSP.

18. K vzneseným námietkam dovolací súd vo všeobecnosti poznamenáva, že podľa konštantnej judikatúry najvyššieho súdu nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP paušálne tvrdenie o nedostatočne zistenom skutkovom stave, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (por. 9Cdo/224/2021, 9Cdo/213/2021). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval ústavný súd napríklad v uznesení sp. zn. II. ÚS 465/2017, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti.

18.1. Nespôsobilou založiť prípustnosť dovolania je preto dovolacia námietka týkajúca sa (prípadného) nesprávneho hodnotenia vykonaných dôkazov odvolacím súdom, ktoré bez ďalších relevantných skutočností nemožno považovať za tzv. zmätočnosťnú vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu, a to preto, že (i) hodnotenie dôkazov prislúcha zásadne len tomu súdu, ktorý ich vykonal, teda v tomto prípade súdu prvej inštancie a (ii) pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, ale táto skutočnosť sama osebe prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá.

19. Dovolací súd v prejednávanej veci nezistil, že by odvolací súd, či súd prvej inštancie opomenul vykonať dokazovanie žalobcami predloženými listinami, ako to naznačuje dovolateľ. Z obsahu spisu, ako aj z obsahu rozhodnutia súdu prvej inštancie (pozri bod 14., 16. a 17. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie) vyplýva, aké dôkazy žalobcovia v spore predložili, a ako boli tieto listinné dôkazy súdom prvej inštancie vykonané a vyhodnotené. Záver súdov bol výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov sudy viedli k právnemu záveru a prijatiu ich rozhodnutia. Dovolací súd na tomto mieste opätovne pripomína, že z obsahu práva na spravodlivý súdny proces procesnej strane nevyplýva jej právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov.

20. Pokiaľ dovolateľ namietal nesprávny a nezákonný procesný postup dokazovania individuálneho dojednania obsahu bodu 5.5. zmluvy o úvere, dovolací súd je toho názoru, že doposiaľ vykonané dokazovanie dostatočne odôvodňuje skutkové i právne závery prijaté súdmi nižšej inštancie (súdom prvej inštancie, aj súdom odvolacím). V súdenom spore dovolací súd nezistil v postupe súdov nižších inštancií také pochybenia alebo vady v procese dokazovania a jeho hodnotenia, ktoré by predstavovali porušenie práva žalobcu 1/ na spravodlivé súdne konanie.

20.1. Vo vzťahu k námietke dovolateľa, že súd zamietol žalobu z dôvodu preukázania individuálneho dojednania napriek tomu, že žalovaná nikdy neprodukovala žiaden dôkaz, ani nenavrhol preukázanie individuálneho dojednania so spotrebiteľmi v zmysle § 53 ods. 3 OZ, dovolací súd považuje za potrebné najmä poukázať, že odôvodnenie rozhodnutí oboch súdov nižšej inštancie dáva spoľahlivý podklad pre záver, že sudy posudzovanie zmluvnej podmienky podrobili požiadavkám tzv. testu neprijateľnosti (§ 53 ods. 12 OZ). Účelom uvedeného testu je zabezpečiť, aby posudzovanie zmluvnej podmienky nebolo obmedzené len na striktné posudzovanie jej gramatického znenia, naopak posúdenie zmluvnej podmienky musí byť systematické, teleologické a zamerané vždy na jej význam a dôsledky pre spotrebiteľa, a to pri zohľadnení povahy tovarov a služieb, všetkých okolností súvisiacich s uzavretím zmluvy, či ostatných podmienok zmluvy, v rámci ktorých je zmluvná podmienka inkorporovaná. V tejto súvislosti je potrebné poukázať najmä na bod 51. a 52. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, z ktorých je zrejmé, že sudy nižšej inštancie neprijateľnosť zmluvnej podmienky vyhodnocovali aj so zreteľom na okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy (v dôsledku čoho sa ako nedôvodná javí aj argumentácia dovolateľa o „zbytočnom“ sústreďení sa súdov na kontraktálny proces), pričom na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospeli k záveru o individuálnom dojednaní zmluvy o termínovanom úvere (vrátane bodu 5.5.). Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, potvrdeného odvolacím súdom, navyše vyplýva, že sudy nižšej inštancie reflektovali aj skutočnosť, že dôkazné bremeno ohľadom preukázania individuálneho dojednania zaťažovalo žalovanú, pričom uvedené mali za preukázané o. i. z výsluchu

svedka navrhnutého práve žalovanou (k tomu pozri bod 52. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Rovnako je nepochybné, že sa sudy zaoberali aj dôsledkami ustanovenia bodu 5.5 zmluvy pre spotrebiteľa, keď vyslovili, že ustanovenie bodu 5.5. zmluvy umožňuje zmenu úrokovej sadzby aj v prospech spotrebiteľa (keďže banka má možnosť meniť, a teda aj znížiť, nielen zvýšiť, úrokovú sadzbu).

21. Dovolateľ v súvislosti s vadou § 420 písm. f/ CSP taktiež namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, keď mal za to, že odvolací súd sa nevysporiadal so zásadnou argumentáciou žalobcov obsiahnutou v odvolaní.

22. K tomuto dôvodu prípustnosti dovolania treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že sudy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu (účastníkmi konania) a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. Garcia Ruiz v. Španielsko, Vetrenko v. Moldavsko, Kraska v. Švajčiarsko).

23. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej, sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

24. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľa, že odvolací súd sa nezaoberal jeho odvolacou argumentáciou a svoje rozhodnutie dostatočne neodôvodnil. Odvolací súd zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, ktoré ho viedli k rozhodnutiu; jeho postup nemožno považovať za neodôvodnený. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Zároveň sa v odôvodnení rozhodnutia vysporiadal s podstatnými odvolacími námietkami. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia spĺňa náležitosti riadneho odôvodnenia v zmysle § 393 ods. 2 CSP.

25. Dovolací súd považuje za potrebné vzhľadom na námietky dovolateľa zdôrazniť, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania.

26. V danom prípade odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie vo svojich rozhodnutiach dostatočne a jasne vysvetlili svoj záver, že zmluvné dojednanie obsiahnuté v bode 5.5. zmluvy o úvere je potrebné považovať za určité a zrozumiteľné. Odvolací súd dospel k záveru, že v čase podpisu zmluvy o termínovanom úvere bol predmet zmluvy dostatočne špecifikovaný tak, aby sa dal považovať za dostatočne určitý a preto považoval záver súdu prvej inštancie, ktorý prijal pri posúdení platnosti zmluvy

o termínovanom úvere za správny a v plnej miere naň odkázal. Dovolací súd v tejto súvislosti poukazuje najmä na bod 41. rozsudku odvolacieho súdu v spojení s bodom 48. rozsudku súdu prvej inštancie. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09) a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Z uvedeného dôvodu nemožno súhlasiť s argumentáciou dovolateľa, že súdy opomenuli vykonať právne posúdenie textu bodu 5.5. zmluvy, nakoľko z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie explicitne vyplýva, že súd vec právne posúdil o. i. aj podľa § 37 ods. 1 OZ. K námietke dovolateľa o absencii dôvodu zmeny v jednostrannom zvýšení úrokového rozpätia dovolací súd poukazuje na závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa stotožnil aj odvolací súd, že ani prípadné neoznámenie zvýšenia úrokového rozpätia by v okolnostiach prejednávaneho prípadu nebolo dôvodom neúčinnosti alebo neplatnosti jeho zvýšenia (k tomu pozri bod 55. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie).

27. Dovolací súd neakceptoval opodstatnenosť dôvodov, ktoré žalobca 1/ uvádzal v dovolaní o zmätočnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, trpiaceho nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia, pretože uvedené nezistil. Pokiaľ dovolateľ v tejto súvislosti namietal aj právne posúdenie veci odvolacím súdom dovolací súd pre úplnosť tiež poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie veci túto vadu zmätočnosti nezakladá (R 24/2017); tento právny záver považuje za ústavnoprávne akceptovateľný i ústavný súd (I. ÚS 61/2019).

28. Dovolací súd nezistil ani opodstatnenosť tvrdenia dovolateľa o arbitrárnosti postupu odvolacieho súdu. O arbitrárnosti (svojvôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu odvolacím súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa odvolací súd natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Z napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ale nevyplýva jednostrannosť, ktorá by zakladala svojvôľu alebo znamenala aplikáciu príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov popierajúcu ich účel, podstatu a zmysel.

29. Dovolateľ vyvodzoval porušenie svojho práva na spravodlivý proces aj zo skutočnosti, že odvolací súd opomenul § 53a OZ a aplikáciu § 305 a 306 CSP a ani v súlade s § 298 ods. 1 CSP nevyslovil, že zmluvná podmienka používaná žalovanou v spotrebiteľskej zmluve pod bodom 5.5. zmluvy o termínovanom úvere je neprijateľná. K tomu dovolací súd uvádza nasledovné:

30. V zmysle § 53a OZ ak súd právoplatne rozhodne o určitej zmluvnej podmienke uvedenej či už priamo v spotrebiteľskej zmluve, alebo v prílohe k zmluve, že je neplatná, nesmie ju dodávateľ viac používať ani vo vzťahu k iným spotrebiteľom a musí ju zo svojich zmlúv vypustiť. Rovnakú povinnosť má dodávateľ aj v prípade, ak súd rozhodol o vydaní bezdôvodného obohatenia, náhrade škody alebo o primeranom finančnom zadosťučinení v dôsledku podmienky, ktorá bola neplatná. Takéto rozhodnutie súdu však vždy predpokladá najprv rozhodnúť o neplatnosti zmluvnej podmienky.

30.1. Ustanovenie § 305 ods. 1 veta druhá CSP stanovuje povinnosť súdu v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, ak žalobe vyhovie, určiť vo výroku neprijateľnosť zmluvnej podmienky a znenie tejto zmluvnej podmienky výslovne uviesť alebo vo výroku určiť, že obchodná praktika je nekalá; inak súd žalobu zamietne. V zmysle ods. 3 citovaného ustanovenia ak súd určí neprijateľnosť zmluvnej podmienky alebo určí, že obchodná praktika je nekalá, zakáže žalovanému používať túto zmluvnú podmienku alebo zmluvnú podmienku s rovnakým významom vo všetkých spotrebiteľských zmluvách alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou alebo žalovanému zakáže používať nekalú obchodnú praktiku. Podľa § 306 CSP je výrok právoplatného rozsudku podľa § 305 záväzný pre každého.

31. Podľa dovolateľa boli súdy povinné ex offio skúmať, či voči žalobcom ako spotrebiteľom nebolo uplatňované plnenie z neprijateľnej zmluvnej podmienky, pričom mali prihliadnuť aj na skutočnosť, že Okresný súd Piešťany rozsudkom z 13. augusta 2020 č. k. 14C/21/2017-500 (ktorý bol potvrdený

rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 24. novembra 2021 sp. zn. 25Co/90/2020) vyslovil v skutkovo a obsahovo totožnej veci neprijateľnosť zmluvnej podmienky obsiahnutej v bode 5.5 zmluvy o termínovanom úvere č. 06/093/08 zo 16. decembra 2008.

32. Vo vzťahu k dovolacej argumentácii žalobcu 1/ ustanoveniami § 305 a § 306 CSP dovolací súd poukazuje na systematické zaradenie uvedenej právnej úpravy v druhej hlave tretej časti Civilného sporového poriadku upravujúcej konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, ktoré je konaním mimo konkrétneho konania (porovnaj označenie ako konanie o abstraktnej kontrole), teda mimo rámca sporu medzi spotrebiteľom a dodávateľom. Pripomenúť treba, že abstraktná kontrola neprijateľnosti zmluvných podmienok prebieha na podnet špecificky legitimovaných subjektov (§ 302 CSP) a so špecifickými účinkami tohto rozsudku (záväznosť pre každého).

33. Dovolací súd na podklade vyššie uvedeného konštatuje, že rozsudok Okresného súdu Piešťany z 13. augusta 2020 č. k. 14C/21/2017-500 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 24. novembra 2021 sp. zn. 25Co/90/2020 nebol prijatý v spore o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach. Subjektívne záväzné právne závery vyjadrené v rozsudku Okresného súdu Piešťany z 13. augusta 2020 č. k. 14C/21/2017-500 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 24. novembra 2021 sp. zn. 25Co/90/2020 navyše predstavujú jediný (dovolaciemu súdu známy) prípad, kedy súdy v skutkovo a právne obdobnej veci určili, že ustanovenie bodu 5.5 zmluvy o termínovanom úvere v znení: „Banka má právo adekvátnym spôsobom meniť úrokovú sadzbu v prípade, ak dôjde k zmene miery rizika klienta. Zmena miery rizika klienta môže súvisieť predovšetkým so zmenou ratingu klienta stanoveného Bankou, alebo zmenou rizikovej váhy klienta podľa pravidiel stanovených Národnou Bankou Slovenska. Pre posúdenie zmeny miery rizika Klienta sú rozhodujúce skutočnosti platné v čase ich ostatného posúdenia v porovnaní s aktuálnymi rozhodujúcimi skutočnosťami. Príslušnú zmenu úrokovej sadzby je banka oprávnená uskutočniť automaticky bez dodatkov k úverovej zmluve. Banka predmetnú zmenu v primeranej lehote oznámi Klientovi“, je neprijateľnou podmienkou a je neplatné.

33.1. Napriek subjektívnej záväznosti rozsudku v spotrebiteľskom spore (§ 228 ods. 1 CSP), z princípu právnej istoty vyjadreného v článku 2 CSP vyplýva požiadavka, aby súdy v obdobných veciach rozhodovali v zásade obdobne. V tejto súvislosti ale netreba opomínať ods. 3 citovaného ustanovenia CSP, v zmysle ktorého ak sa spor na základe prihladnutia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. V prejednávanej veci, aj keď súdy nižšej inštancie dospeli k záveru, že ust. bodu 5.5. zmluvy o úvere nemá povahu neprijateľnej zmluvnej podmienky, odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s odôvodnením dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu dávajú spoľahlivý podklad pre súdmi prijaté závery.

33.2. Dovolací súd zároveň zdôrazňuje, že dovolateľ existenciou rozhodnutí (pozri bod 31. odôvodnenia tohto uznesenia vyššie) argumentuje prvýkrát až v dovolaní. V dovolaní pritom nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP). Z princípu racionálneho, efektívneho a inštančného súdneho konania o dovolaní vyplýva, že dovolateľ musí uplatniť celú argumentáciu, ktorú považuje za významnú, rovnako ako všetky dovolacie návrhy už v odvolacom konaní. Úlohou dovolacieho súdu je potom posúdiť, či tieto argumenty a návrhy odvolací súd riadne preskúmal a či k nim zaujal správny právny záver. Povedané inými slovami, nedávalo by žiaden rozumný zmysel, aby podstatné argumenty a návrhy, ktoré mohol (a mal) dovolateľ uplatniť už v predchádzajúcom odvolacom konaní, predkladal až dovolaciemu súdu (k tomu pozri napr. aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 7Cdo/144/2021, sp. zn. 9Cdo/140/2022).

34. Pokiaľ ide o argumentáciu o aplikácii § 53a OZ, dovolací súd uvádza, že zákaz používania neprijateľných zmluvných podmienok v zmysle § 53a OZ je upravený v hmotnoprávnom predpise (Občianskom zákonníku), a to napriek tomu, že uvedené zákonné ustanovenie má charakter procesnoprávnej normy (normujúcej procesné účinky súdneho rozhodnutia). Účinky súdneho rozhodnutia, rozhodnutie vydané v spotrebiteľskom spore nevynímajúc, však upravuje CSP, a to v ust. § 228, v zmysle ktorého výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnyimi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak. Skutočnosť, či určitá

zmluvná podmienka v individuálnom spotrebiteľskom spore je neplatná z dôvodu neprijateľnosti, musí súd posudzovať v každom konkrétnom prípade s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu. Znenie § 53a OZ sa tak istým spôsobom dostáva do nesúladu s § 228 CSP.

35. Ustanovenie § 53a bolo do Občianskeho zákonníka doplnené zákonom č. 575/2009 Z. z. účinným od 1. marca 2010. Podľa prechodného ustanovenia § 879I sa ustanoveniami tohto zákona spravujú právne vzťahy vzniknuté do 28. februára 2010; vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich uplatnené pred 1. marcom 2010 sa posudzujú podľa doterajších predpisov. Zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok nadobudol účinnosť 1. júla 2016. Podľa § 1 CSP Civilný sporový poriadok upravuje postup súdu, strán sporu a osôb zúčastnených na konaní pri prejednávaní a rozhodovaní sporov. Podľa § 2 CSP sa podľa tohto zákona postupuje, ak je daná právomoc súdu, pokiaľ Civilný mimosporový poriadok, Správny súdny poriadok alebo iný zákon neustanovuje inak.

36. Dovolací súd na podklade vyššie uvedeného uzatvára, že adekvátnym a účinným prostriedkom prevencie vo vzťahu k používaniu neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách je konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach (§ 301 a nasl. CSP), na ktoré sú kauzálné príslušné vybrané krajské sudy, je pri nich zabezpečená publicita vydaných rozhodnutí a tieto sú navyše záväzné erga omnes. Pri subjektívne záväzných rozhodnutiach vydaných v individuálnych spotrebiteľských sporoch chýba práve aspekt publicity súdnych rozhodnutí. Z uvedeného dôvodu možno konštatovať, že aj ust. § 53a OZ je potrebné vzťahovať len na prípady, v ktorých bola neprijateľnosť zmluvnej podmienky určená v konaní o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach, a to najmä s ohľadom na vzájomný vzťah § 53a OZ a § 298 v spojení s § 228 CSP, a to o. i. aj vo svetle zásady lex posterior derogat legi priori (k tomu pozri aj Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 1038).

37. Možnosť súdu vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky aj v individuálnom prípade a s účinkami inter partes zostáva v režime spotrebiteľského sporu zachovaná prostredníctvom § 298 CSP. K námietke dovolateľa, že sudy nižších inštancií uvedené ustanovenie zákona neaplikovali, dovolací súd v prvom rade zdôrazňuje, že sudy v posudzovanom prípade dospeli k záveru, že zmluvná podmienka obsiahnutá v bode 5.5. zmluvy o termínovanom úvere je individuálne dojednaná, a teda o neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde, preto ani nemohli postupovať v zmysle § 298 CSP a neprijateľnosť predmetnej zmluvnej podmienky nevyslovili, s čím sa v odôvodnení svojich rozhodnutí aj náležite vysporiadali (pozri bod 61. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Dovolací súd na okraj dodáva, že § 298 CSP dáva súdom možnosť, nie však povinnosť (por. „súd môže“). Nepodstatná je preto dovolacia argumentácia žalobcu 1/, že sudy mali postupovať podľa §§ 305 a 306 CSP resp. § 298 CSP.

38. Spochybňujúc správnosť právnych záverov o nedostatku aktívnej vecnej legitimácie žalobcov, je zrejmé, že žalobca 1/ z hľadiska obsahového (§ 124 ods. 1 CSP) vyvodzoval procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP aj z právnych záverov súdov oboch inštancií, na ktorých založili svoje rozhodnutia, keď dovolateľ prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP výslovne oprel aj o tvrdenie, že sudy nesprávne právne posúdili postavenie žalobcov ako núteného spoločenstva. Dovolací súd ani túto dovoláciu argumentáciu žalobcu 1/ nemohol posúdiť ako dôvodnú, a to predovšetkým s odkazom na závery prezentované v bode 27. tohto uznesenia. Dovolací súd v tejto súvislosti upriamuje pozornosť najmä na body 42. a 43. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, v ktorých sa odvolací súd, vzhľadom na hmotnoprávny charakter prejednávanej veci, plne stotožnil so zdôvodnením súdu prvej inštancie o nútenom spoločenstve žalobcov v preskúvanom prípade prezentovaným v bodoch 62. až 63. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie.

39. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, čo nie je daný prípad. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, IV. ÚS 324/2011) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so

skutkovým a právnym názorom účastníkov konania (strán sporu) vrátane ich dôvodov a námietok.

39.1. Z uvedeného dôvodu dovolací súd nepovažoval za opodstatnenú ani námietku dovolateľa, že sa súdy nižšej inštancie nevenovali aplikácii § 39 OZ. Žalobca 1/ už v odvolaní namietal, že obsahom jeho procesnej obrany bolo poukazovanie na rozpor s dobrými mravmi v zmysle § 39 OZ, k čomu dovolací súd považuje za potrebné doplniť, že obsahom procesnej obrany žalobcov, vrátane žalobcu 1/, boli (iba) tvrdenia ohľadom rozporu žalovaným vznesenej námietky premlčania s dobrými mravmi. V tejto súvislosti súdy nižšej inštancie dospeli k záveru, že žalovaná sa bezdôvodne neobohatila, preto považovali za nadbytočné podrobne sa zaoberať otázkou premlčania nároku a vznesenou námietkou premlčania, s čím sa náležite vysporiadali (pozri najmä bod 64. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Na druhej strane, žalobca 1/ v rámci procesnej obrany explicitne nepoukazyval na potrebu aplikácie § 39 OZ pri posudzovaní bodu 5.5. zmluvy o termínovanom úvere. Vo vzťahu k tvrdeniam dovolateľa, že súdy mali aplikovať ust. § 39 OZ a ex offio prihliadať na (ním tvrdenú) absolútnu neplatnosť bodu 5.5. dovolací súd vo všeobecnosti súhlasí s tým, že ku skutočnostiam, ktoré majú za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu prihliada súd i bez návrhu, t. j. z úradnej povinnosti, no zároveň pripomína tzv. preferenciu platnosti právnych úkonov a potrebu uprednostňovania takého výkladu právnych úkonov, ktorý neplatnosť právneho úkonu, resp. jeho časti nezakladá. Napokon, je potrebné mať na pamäti aj skutočnosť, že špeciálna právna úprava (v § 53 ods. 5 OZ) má prednosť pred všeobecnou (v § 39 OZ), pričom dovolací súd konštatuje, že súdy nižšej inštancie sa v posudzovanej veci aplikáciou § 53 ods. 5 OZ dôsledne zaoberali.

39.2. Žalobcovia sa v konaní domáhali voči žalovanej vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť tým, že žalovaná zvýšila od 1. júla 2011 úrokové rozpätie z 0,90% p.a. na 2,50% p.a., a to podľa žalobcov na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky. Žalobca 1/ v tejto súvislosti v dovolaní namietal, že súdy nižšej inštancie vychádzali z nesprávneho predmetu konania, keď súd prvej inštancie v bode 46. odôvodnenia rozsudku poukázal na skutočnosť, že o neprijateľnú zmluvnú podmienku nejde ani vtedy, ak ide o cenu plnenia, pričom v prípade úroku možno hovoriť o cene plnenia. Súd tiež dodáva, že za istých podmienok aj ustanovenie § 53 ods. 15 písm. a) OZ (účinné od 01.06.2010) umožňuje jednostranné zvýšenie úrokovej sadzby zo strany dodávateľa a nepovažuje ho za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. i) OZ. Dovolací súd v tejto súvislosti uzatvára, že odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie (najmä body 47. až 61.) v spojení s odôvodnením rozsudku odvolacieho súdu dávajú spoľahlivý podklad pre záver, že súdy pri posudzovaní dôvodnosti žalobcami uplatneného nároku vychádzali zo správne určeného predmetu konania, posudzujúc otázku (ne)prijateľnosti zmluvnej podmienky obsiahnutej v bode 5.5. zmluvy o termínovanom úvere. Nedôvodná je preto argumentácia dovolateľa, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je zmätočný.

40. Vzhľadom na tú skutočnosť, že z obsahového hľadiska bolo jadrom dovolacej argumentácie žalobcu 1/ vyjadrenie nespokojnosti s tým, akým spôsobom súdy nižšej inštancie vyhodnotili dôkazy vykonané v priebehu základného konania a ktoré skutkové tvrdenia vyplývajúce z tohto dokazovania považovali za relevantné vo vzťahu k prijatým právnym záverom, dovolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že samotný nesúhlas dovolateľa s takmer každým skutkovým zistením ako i rozsiahla polemika s rozhodnutím súdov v základnom konaní alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (ako i súdu prvej inštancie) z každého možného aspektu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci formuláciami navodzujúcimi stav zlyhania súdov nižšej inštancie, nie len významovo ale ani v spojení s okolnosťami prejednávaneho prípadu nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 420 písm. f) CSP.

41. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolateľom namietanú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie v tejto časti procesne neprípustné, čo je dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

42. Dovolateľ prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval aj z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

43. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

43.1. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (*questio iuris*). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (*questio facti*), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávne právne posúdenie veci nemožno preto vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu.

44. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania.

45. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí dovolateľ konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd; vysvetliť, v čom je riešenie právnej otázky odvolacím súdom nesprávne; uviesť ako by mala byť táto otázka správne riešená. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

46. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd doposiaľ neriešil a je daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej praxi doposiaľ neposudzoval právnu otázku vymedzenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom vymedzenej právnej otázky a že sa jedná o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

47. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu. Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu, i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená jasným, zrozumiteľným a nepochybným spôsobom. Dovolací súd je viazaný len tým, ako dovolateľ právnu otázku nastolí.

48. Ako už bolo uvedené, z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP vyplýva, že otázkou relevantnou pre prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia môže byť len otázka právna (hmotnoprávna alebo procesnoprávna, ktorej vyriešenie viedlo k právnym záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu) a nie otázka skutková. Riešenie skutkovej otázky (*quaestio facti*) je v civilnom sporovom konaní

spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania; to znamená, že pri jej riešení sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, čo (ne)bolo dohodnuté, či a aké skutočnosti nastali po konaní (opomenutí konania) niektorej fyzickej alebo právnickej osoby, čo obsahuje určitá listina, čo vypovedal svedok, čo uviedol znalec a pod. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení (to znamená až po vyriešení skutkových otázok) prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad. Ak v dovolaní vymedzená otázka - ktorú má podľa dovolateľa posudzovať vo svojom rozhodnutí dovolací súd - nie je právnou otázkou, ale predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 CSP a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť (3Cdo/218/2017, 3Cdo/27/2019, 4Cdo/172/2017, 4Cdo/148/2018, 8Cdo/144/2018, 9Cdo/213/2021).

49. Vo vzťahu k prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolací súd v súlade s vyššie uvedeným skúmal, či dovolateľ vymedzil takú právnu otázku, na vyriešení ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej viedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), či vysvetlil jej podstatu a uviedol súvisiace právne úvahy spolu s dôvodmi, pre ktoré zvolil práve riešenie, na ktorom založil svoje rozhodnutie a zároveň ide o otázku v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu doposiaľ neriešenú.

50. Dovolateľ formuloval nasledujúce otázky:

1/ „Je možné individuálne dojednať v zmysle § 53 ods. 2 OZ zmluvné ustanovenia s inou osobou ako spotrebiteľom?“;

2/ „Sú podmienky uvedené v § 53 ods. 4 písm. a) až w) OZ spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ak sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny a sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak sú individuálne dojednané, považované za neprijateľné a teda neplatné podľa § 53 ods. 5 OZ, alebo sa na ne vzťahuje režim druhej vety § 53 ods. 1 OZ?“;

3/ „Aké sú výnimky aplikácie § 53a ods. 1 OZ na posudzované neprijateľné zmluvné podmienky; patria medzi ne „iné skutkové okolnosti“, „netotožnosť“, prípadne iné zákonné výnimky?“;

4/ „Je možné značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v zmysle citovaného ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka hodnotiť podľa súdom hypoteticky nastolenej otázky, že by dodávateľ mohol na základe takto formulovaného ustanovenia aj znížiť úrokovú sadzbu, pričom však nikdy k zníženiu nedošlo?“.

51. Takto dovolateľom zadefinované otázky by mohli mať znaky relevantnej otázky v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP za predpokladu, ak by výsledok ich riešenia (posúdenia a vyhodnotenia) odvolacím súdom predstavoval jedine a výlučne tie dôvody, pre ktoré nebolo odvolaniu žalobcov vyhovené, a pre ktoré bolo potvrdené ako vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie. Pokiaľ sa ale odvolací súd riešením týchto otázok vôbec nezaoberal, na čo paradoxne v dovolaní poukázal samotný žalobca 1/ (pozri bod 3.6 dovolania na č. l. 620 a nasl. spisu) a rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo na odlišných dôvodoch, dovolanie v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ nie len že nie je dôvodné, ale nie je ani prípustné. V preskúmvanej veci preto podľa názoru dovolacieho súdu nemožno prijať iný záver, ako ten, že dovolateľ uplatnený dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP (nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom) nevymedzil spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, keď nenastolil, neformuloval, nepomenoval právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu, ale naopak pomenoval a vymedzil otázky, ktorými sa podľa jeho názoru odvolací súd nezaoberal, hoci sa nimi zaoberať mal.

52. Vo vzťahu k dovolateľom všeobecne namietanému nedostatku individuálneho dojednávania zmluvnej podmienky dovolací súd konštatuje, že spotrebiteľia mali možnosť ovplyvniť jej obsah, a to práve prostredníctvom správcu, ktorý jednotlivých vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome

zastupoval. Na posúdenie individuálneho dojednaní zmluvnej podmienky nemá vplyv to, či sa jednotliví vlastníci mali v priebehu kontraktčného procesu možnosť oboznámiť so znením jednotlivých zmluvných dojednaní resp. ovplyvniť kontraktčný proces, pretože konanie správcu, ktorý vlastníkov bytov a nebytových priestorov v bytovom dome zastupuje, je konaním na ich účet. Vo vzťahu k výsledku konania v prejednávanej veci je preto bez právneho významu, že kontraktčného procesu s bankou sa zúčastňoval namiesto jednotlivých vlastníkov iba správca ako ich zástupca, pretože to nemá vplyv na možnosť posudzovania zmluvných podmienok ako individuálne dojednaných.

53. Nad rámec prejednávanej veci (bez posudzovania relevancie aplikovateľnosti na prejednávajúcu vec a správnosti riešenia tejto otázky odvolacím súdom) dovolací súd považuje za potrebné poukázať, že pokiaľ žalobca 1/ v dovolaní namietal vecnú legitímáciu žalobcov 2/ až 29/ a s tým súvisiace nesprávne právne posúdenie núteného spoločenstva žalobcov [explicitne podradil túto argumentáciu pod dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP], novelou zákona č. 182/1993 Z. z., vykonanou zákonom č. 283/2018 Z. z., (účinnou od 1. novembra 2018), boli do zákona č. 182/1993 Z. z. vložené nové ustanovenia § 9 ods. 7 a 8, v zmysle ktorých správca naďalej pri správe domu koná v mene a na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome. Vzhľadom na problémy aplikačnej praxe pri zastupovaní vlastníkov bytov a nebytových priestorov na súde ale zákonodarcu zmenil spôsob konania správcu pri súdnych sporoch, a to tak, že správca zastupuje a koná vo vlastnom mene na účet vlastníkov bytov a nebytových priestorov v dome pred súdom a iným orgánom verejnej moci. Po tejto novele je teda správca aktívne alebo pasívne vecne legitimovaný zastupovať vlastníkov bytov a nebytových priestorov na súde vo vlastnom mene, no na ich účet. Zákonná úprava zastúpenia vlastníkov bytov a nebytových priestorov správcom aj v konaní pred súdom ale neznamena, že by si svoje práva na súde nemohli hájiť aj samotní vlastníci bytov a nebytových priestorov, resp. že by sa nemohli rozhodnúť iniciovať súdne konanie spolu so správcom tak, ako tomu bolo aj v posudzovanej veci (por. tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 29. októbra 2019 sp. zn. I. ÚS 428/2019).

53.1. Účelom a zmyslom zastúpenia vlastníkov bytov správcom v súdnych konaniach (v minulosti, aj v súčasnosti) je efektívnosť, rýchlosť a hospodárnosť konania. Zmena právnej úpravy postavenia správcu, účinná od 1. novembra 2018, síce posilňuje postavenie (a oprávnenia) správcu, to však neznamena, že vlastníci bytov stratili vecnú legitímáciu v sporoch týkajúcich sa správy bytového domu (por. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 20. februára 2020 sp. zn. II. ÚS 302/2019).

54. V prejednávanej veci si žalobcovia zvolili spôsob uplatnenia svojich nárokov tak, že na strane žalobcov popri správcovi bytov vystupovali aj jednotliví vlastníci bytov v bytovom dome, pričom dovolací súd na podklade vyššie uvedeného vo všeobecnosti konštatuje, že zákon č. 182/1993 Z. z. (ani po 1. novembri 2018) takýto postup nevylučuje. Na obdobnom závere založil svoje rozhodnutie aj odvolací súd.

55. Dovolací súd ďalej dodáva, že v danom prípade žalobu podal žalobca 1/ spolu so všetkými (ku dňu podania žaloby aktuálnymi) vlastními bytov v bytovom dome - žalobcami 2/ až 29/. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje aj na obsah súdneho spisu, z ktorého vyplynulo, že žaloba bola podaná v roku 2016. Žalobcovia 2/ až 29/ následne z dôvodu legislatívnej zmeny § 9 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. (vykonanej zákonom č. 283/2018 Z. z.) súdu podaním z 19. decembra 2018 (č. l. 295 a nasl. spisu) navrhli zmenu účastníkov v zmysle § 80 CSP tak, aby na ich miesto do konania vstúpil žalobca 1/ (správca). Krajský súd v Trnave (vtedy konajúci o odvolaní žalobcov proti uzneseniu súdu prvej inštancie z 9. mája 2018 č. k. 11C/51/2017-224) návrh žalobcov 2/ až 29/ zamietol z dôvodu, že správca už v konaní vystupoval ako žalobca 1/ a, reflektujúc novelu zákona č. 182/1993 Z. z., vykonanú zákonom č. 283/2018 Z. z. a posilnené postavenie správcu bytového domu, v uznesení z 27. mája 2019 sp. zn. 23Co/132/2018 (č. l. 313 spisu) vyslovil, že ak žalobcovia 2/ až 29/ (bez ohľadu na dôvod) netrvali na tom, aby v spore (popri žalobcovi 1/) vystupovali ako účastníci konania, zoberú žalobu späť. Zároveň uviedol, že ak tak neurobia, súd posúdi aktívnu legitímáciu všetkých žalobcov v spore. Žalobcovia 2/ až 29/ žalobu späť nezobrali, preto odvolací súd v dovolaní napadnutom rozsudku uzavrel, že pokiaľ si žalobcovia zvolili spôsob uplatnenia svojich nárokov v prejednávanej veci tak, že ako žalobcovia budú vystupovať jednotliví vlastníci bytov, musia znášať aj dôsledky spojené s neúspechom spoločnej žaloby. Pokiaľ žalobcovia 2/ až 29/ nevzali žalobu späť, čo viedlo k zamietnutiu

žaloby (aj) pre nedostatok aktívnej legitímácie, následná kritika a nesúhlas dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu nie sú spôsobilé privodiť prípustnosť podaného dovolania, pretože významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/, b/ ani c/ CSP.

56. Zamietnutie žaloby z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie bolo navyše len jedným z viacerých (rovnocenných) dôvodov, pre ktoré nebolo návrhu žalobcov na vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovie. Pritom pokiaľ (ako je tomu aj v tomto prípade) rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na dvoch alebo viacerých (z hľadiska merita rozhodnutia rovnocenných) dôvodoch, z ktorých každý jeden aj len samostatne bol súdom považovaný za kľúčový [v tom zmysle, že so zreteľom naň bolo treba žalobu buď zamietnuť alebo (naopak) žalobe vyhovieť], zaťažuje procesná povinnosť dovolateľa preukázať prípustnosť a opodstatnenosť dovolania vo väzbe na každý jeden z týchto dôvodov. Pokiaľ ale dovolateľ (tak ako je tomu v prejednávanom prípade) v dovolaní nenamietal všetky otázky, od vyriešenia ktorých záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a dovolanie vo vzťahu k nim neodôvodnil v zmysle § 432 CSP, dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nie je možné posúdiť ako prípustné.

57. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum, nakoľko obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen všeobecne koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

58. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že je nevyhnutné aj v tejto časti odmietnuť podané dovolanie podľa § 447 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

59. Najvyšší súd na základe uvedeného, dovolanie žalobcu 1/ v časti, v ktorej namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP odmietol v zmysle § 447 písm. c/ CSP a v časti, v ktorej namietal nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, odmietol v zmysle § 447 písm. f/ CSP.

Trovy a poučenie o opravnom prostriedku

60. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

61. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.